

Valsts ieņēmumu
dienests

Akcīzes konsultatīvās padomes sēde

Ieva Liepiņa

Valsts ieņēmumu dienesta
Nodokļu pārvades
Akcīzes daļas vadītāja

17.09.2025.

VALSTS IEŅĒMUMU DIENESTS

Valsts ieņēmumu
dienests

Darba kārtība

Akcīzes nodokļa ieņēmumu un akcīzes preču aprites tendences

Normatīvo aktu izmaiņas

Jautājumi

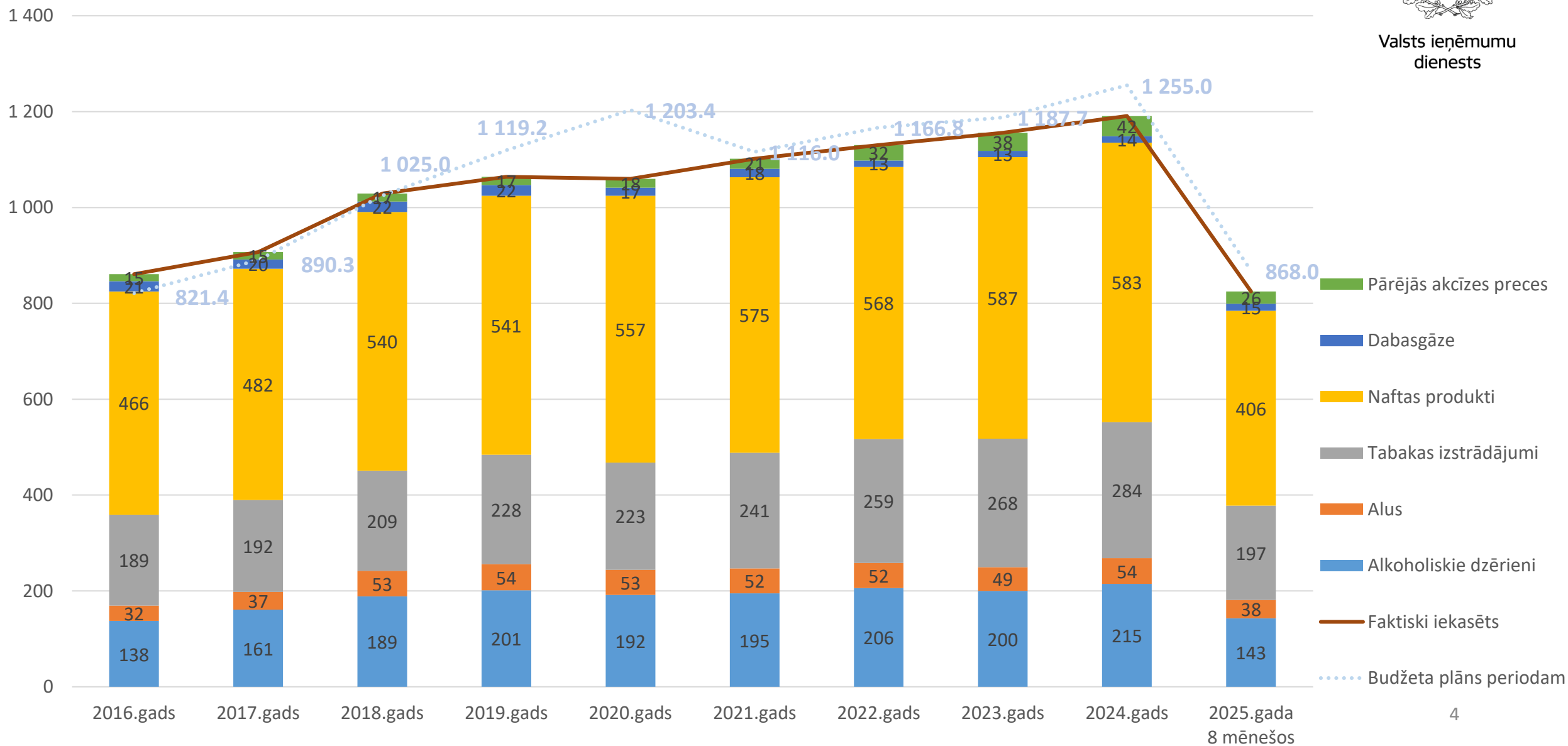
Valsts ieņēmumu
dienests

Akcīzes nodokļa ieņēmumu un akcīzes preču aprites tendences

Akcīzes nodokļa ieņēmumi milj. EUR

Valsts ieņēmumu
dienests

Valsts budžeta ieņēmumi

Valsts ieņēmumu
dienests

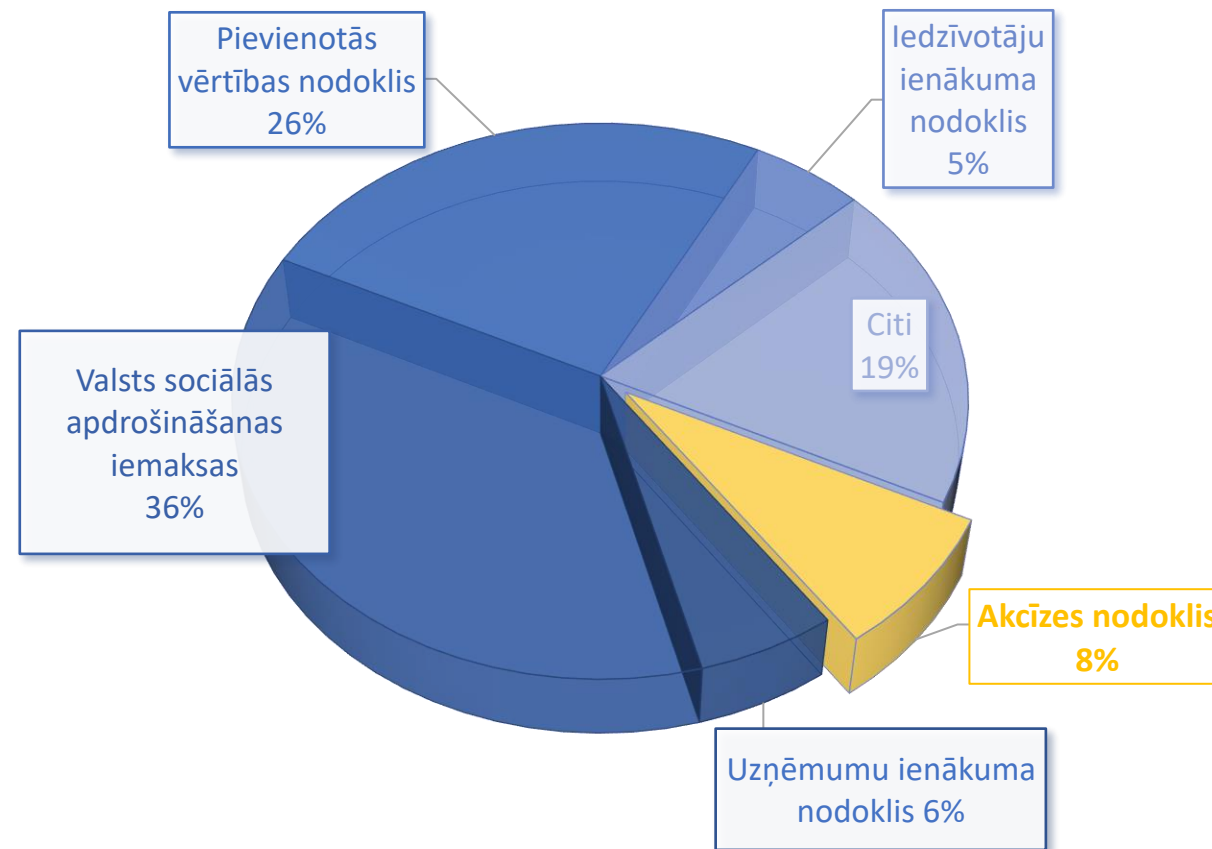
Akcīzes nodokļa ieņēmumi

2025. gada 8 mēnešos:

- **824,8 milj. EUR**, kas ir par 35,2 milj. EUR **jeb 4,5% vairāk nekā pērn** attiecīgajā periodā;
- par 43,2 milj. EUR mazāk kā plānots;
- 8% no kopējiem VID administrētajiem nodokļu ieņēmumiem.

**2025. gada akcīzes nodokļa ieņēmumu
plāns – 1 314 milj. EUR**

VID administrēto nodokļu ieņēmumi 2025. gada 8 mēnešos

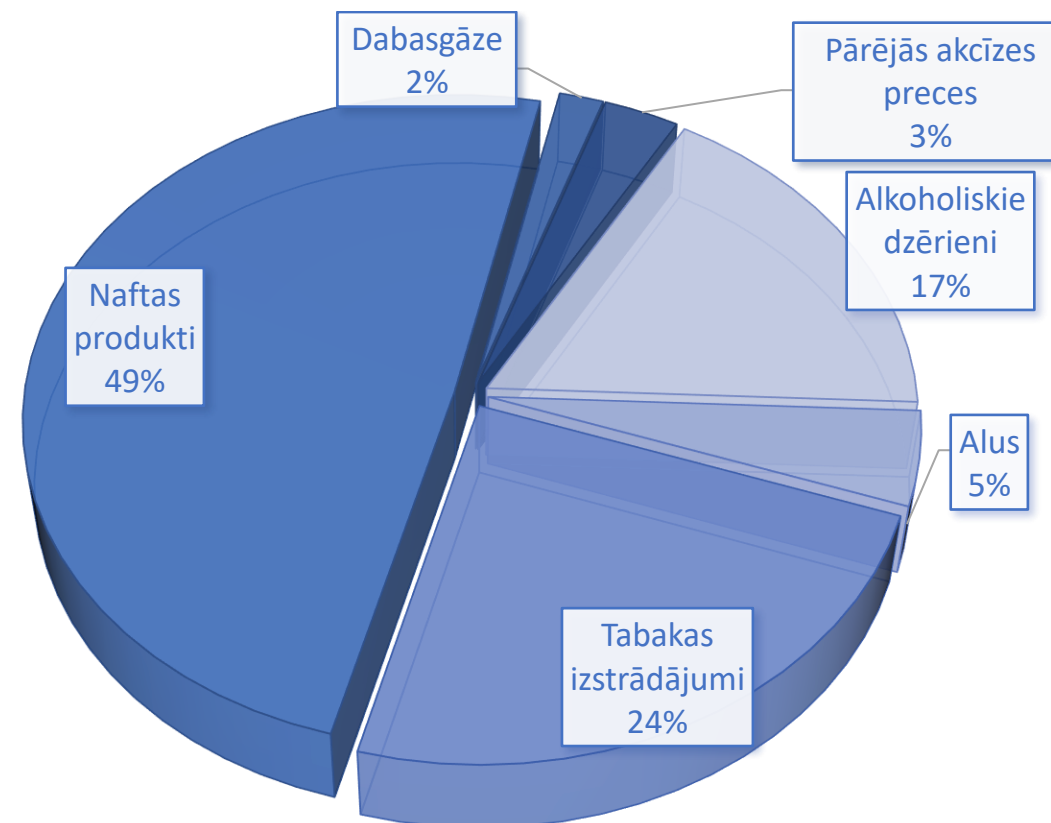
Akcīzes nodokļa ieņēmumu struktūra 2025. gada 8 mēnešos

Valsts ieņēmumu
dienests

Akcīzes nodokļa ieņēmumi šī gada 8 mēnešos, salīdzinājumā ar pagājušā gada attiecīgo periodu, **un plāna izpilde:**

- **naftas produkti** – 406,3 milj. EUR (+23,9 milj., plāns 96,6%);
- **tabakas izstrādājumi** – 196,8 milj. EUR (+7 milj., plāns 97,1%);
- **alkoholiskie dzērieniem** – 143 milj. EUR (+0,2 milj., plāns 91,5%);
- **alus** – 38,3 milj. EUR (+1,9 milj., plāns 93,5%);
- **dabaspāze** – 14,9 milj. EUR (+4,9 milj., plāns 103,1%);
- **pārējās akcīzes preces (kafija, bezalkoholiskie dzērieni, e-šķidrumi un tabakas aizstājējprodukti)** – 25,5 milj. EUR (-2,7 milj., plāns 77,7%).

Akcīzes preču patēriņa tendences 2025. gada 7 mēnešos

Valsts ieņēmumu
dienests

Naftas produkti

- ↑ palielinājās **benzīna** (+3,4%) un **dīzeļdegvielas** (t.sk. markētā dīzeļdegviela) (+1%) realizētie apjomi
- ↓ samazinājās **lauksaimnieku dīzeļdegvielas** (-14,3%), **autogāzes** (-17,8%) un **kurināmās gāzes** (-31,9%) realizētie apjomi

Alkoholiskie dzērieni 2025. gada 6 mēnešos

- ↓ samazinājies kopējais **alkoholisko dzērienu** patēriņš (-5,9%) un **alus** patēriņš (-5,1%)

Tabakas izstrādājumi un to alternatīvie produkti

- ↓ samazinājies **cigarešu** (-10,2%), **cigāru**, **cigarillu** (-12,8%), **smēķējamās tabakas** (-4,8%), **karsējamās tabakas** (-0,2%), **tabakas aizstājējproduktu** patēriņš (-54,9%) un **e- šķidrumu** (-45,3%) patēriņš

Citas akcīzes preces

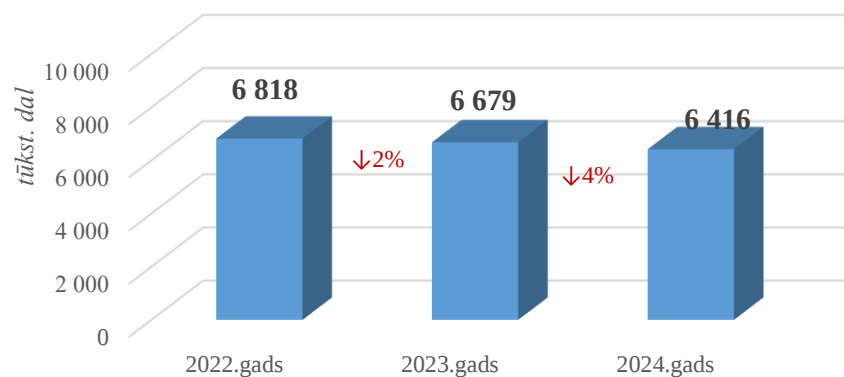
- bezalkoholisko dzērienu** apjoms saglabājies iepriekšējā līmenī (+0,03%),
- ↓ samazinājies **kafijas** (-0,8%) un **dabasgāzes** (-4,6%) patēriņš

Akcīzes preču aprites tendences – alkoholiskie dzērieni un alus

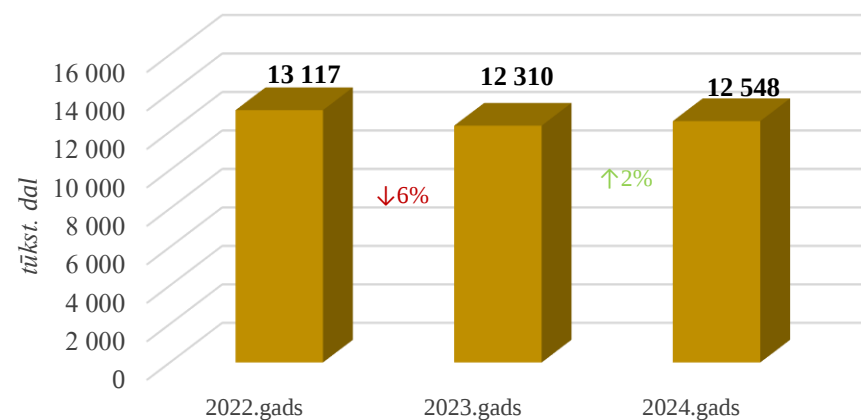

Valsts ieņēmumu
dienests

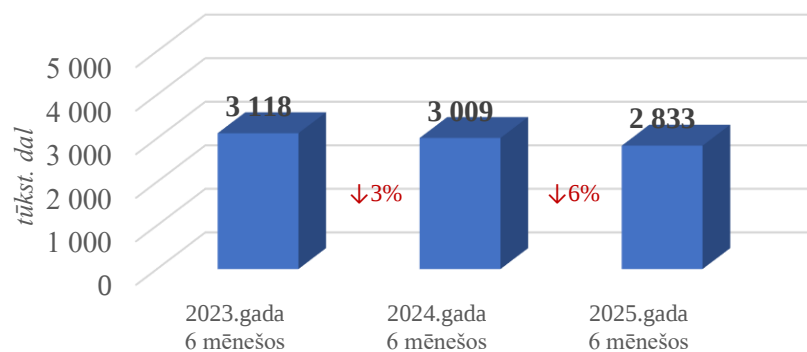
Patēriņam Latvijā nodotie alkoholiskie dzērieni
(neskaitot alu)

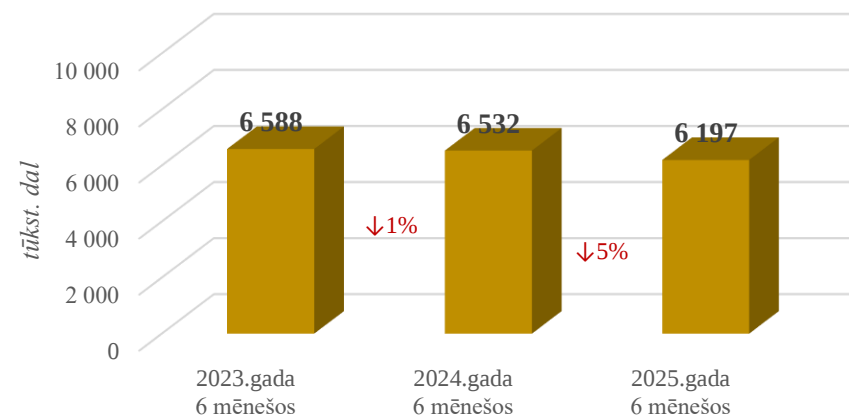
Patēriņam Latvijā nodotais alus

Patēriņam Latvijā nodotie alkoholiskie dzērieni
(neskaitot alu)

Patēriņam Latvijā nodotais alus

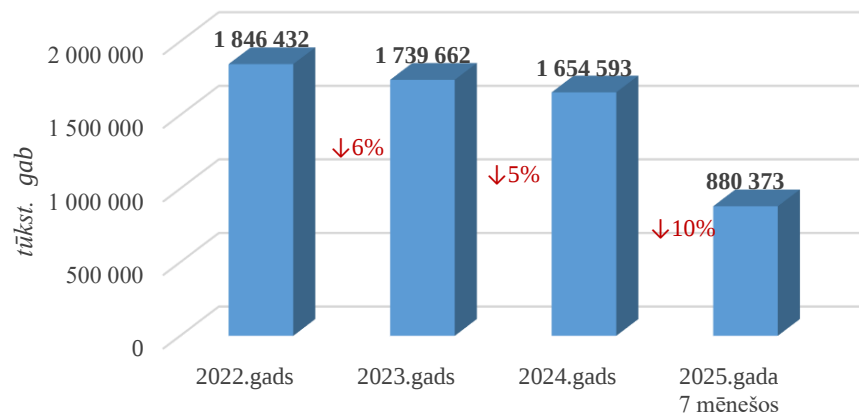

Akcīzes preču aprites tendences – tabakas izstrādājumi

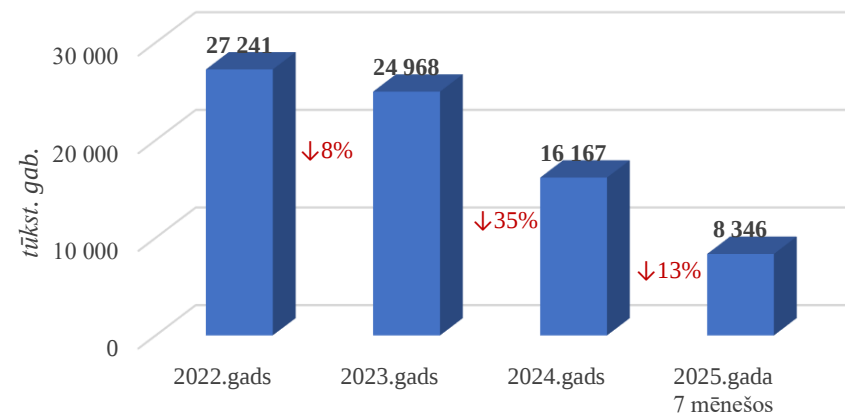

Valsts ieņēmumu
dienests

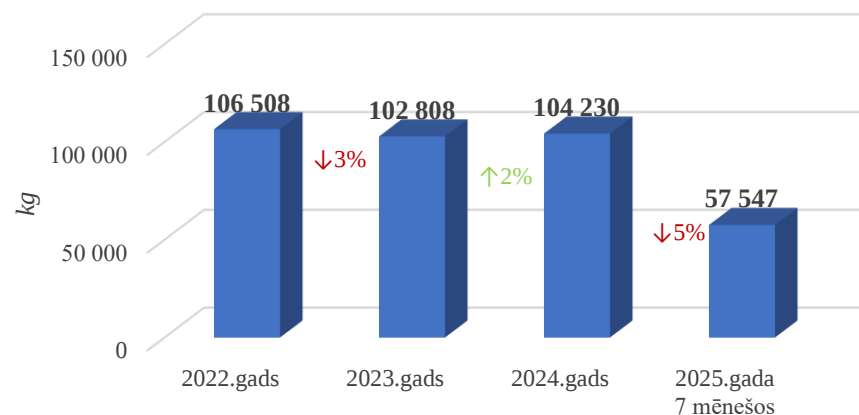
Patēriņam Latvijā nodotās cigaretes

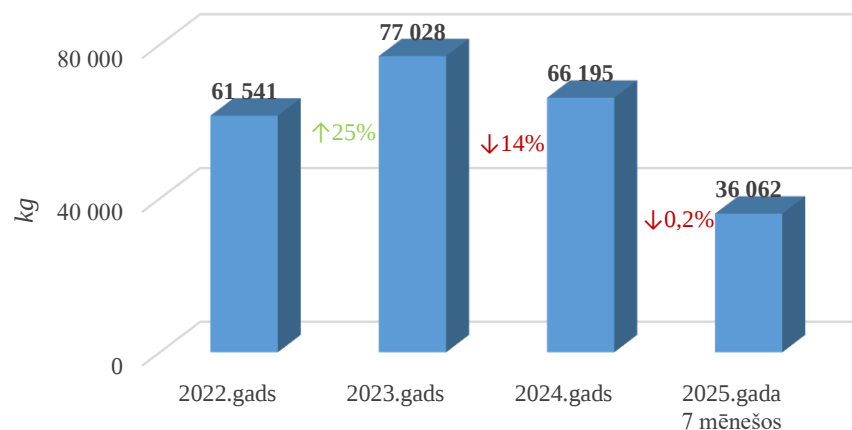
Patēriņam Latvijā nodotie cigāri un cigarillas

Patēriņam Latvijā nodotā smēķējamā tabaka

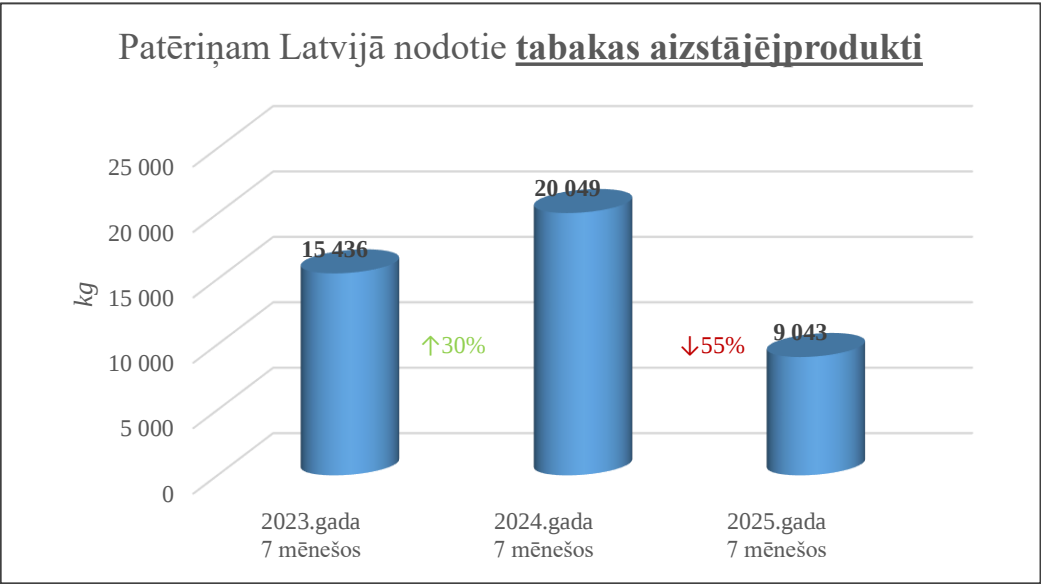
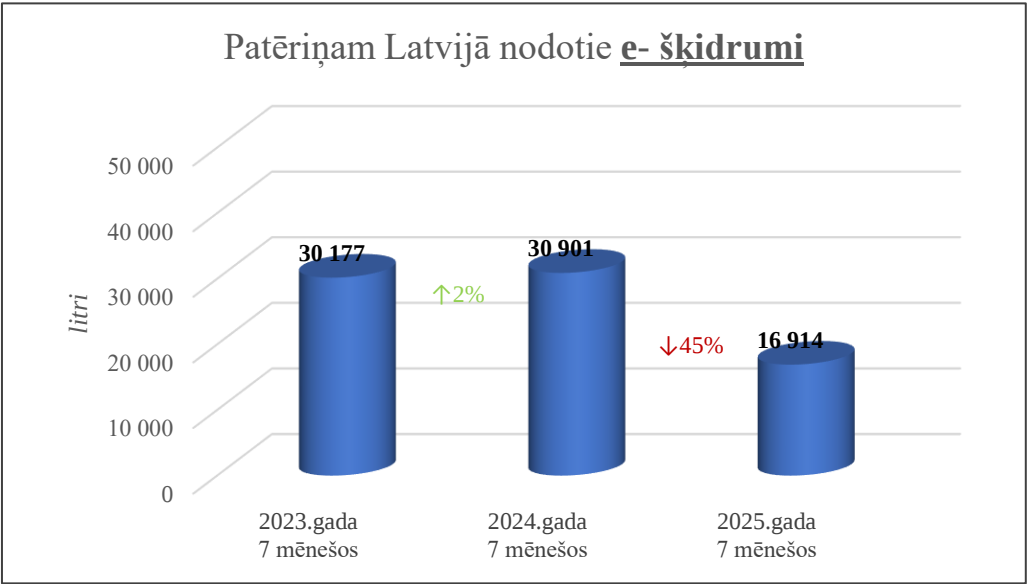
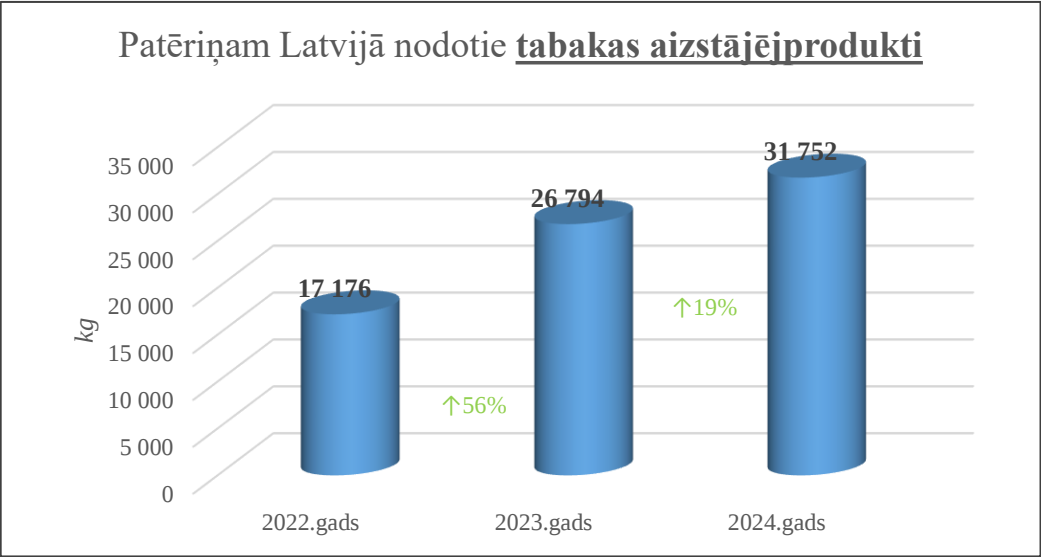
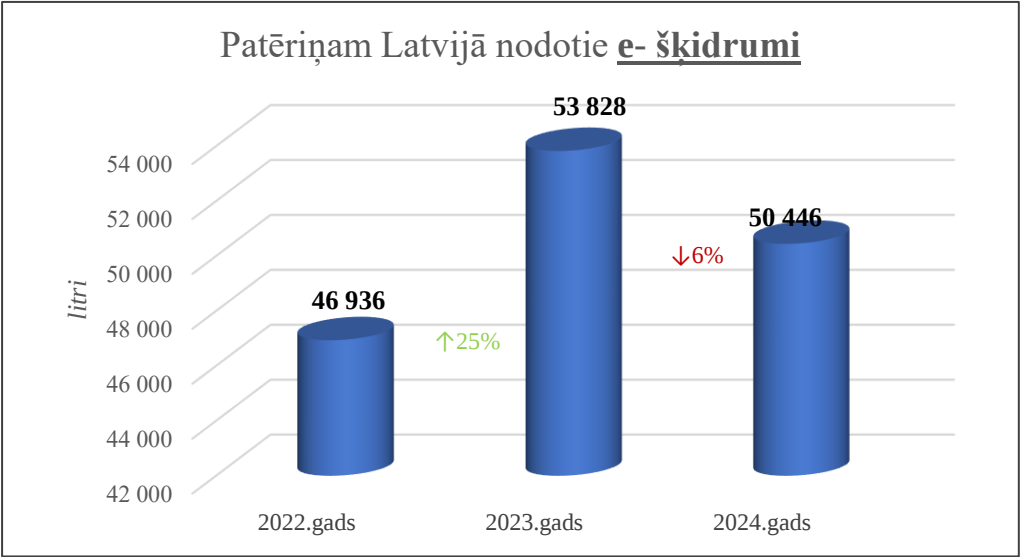
Patēriņam Latvijā nodotā karsējamā tabaka

Akcīzes preču aprites tendences – tabakas izstrādājumu *alternatīvie produkti*

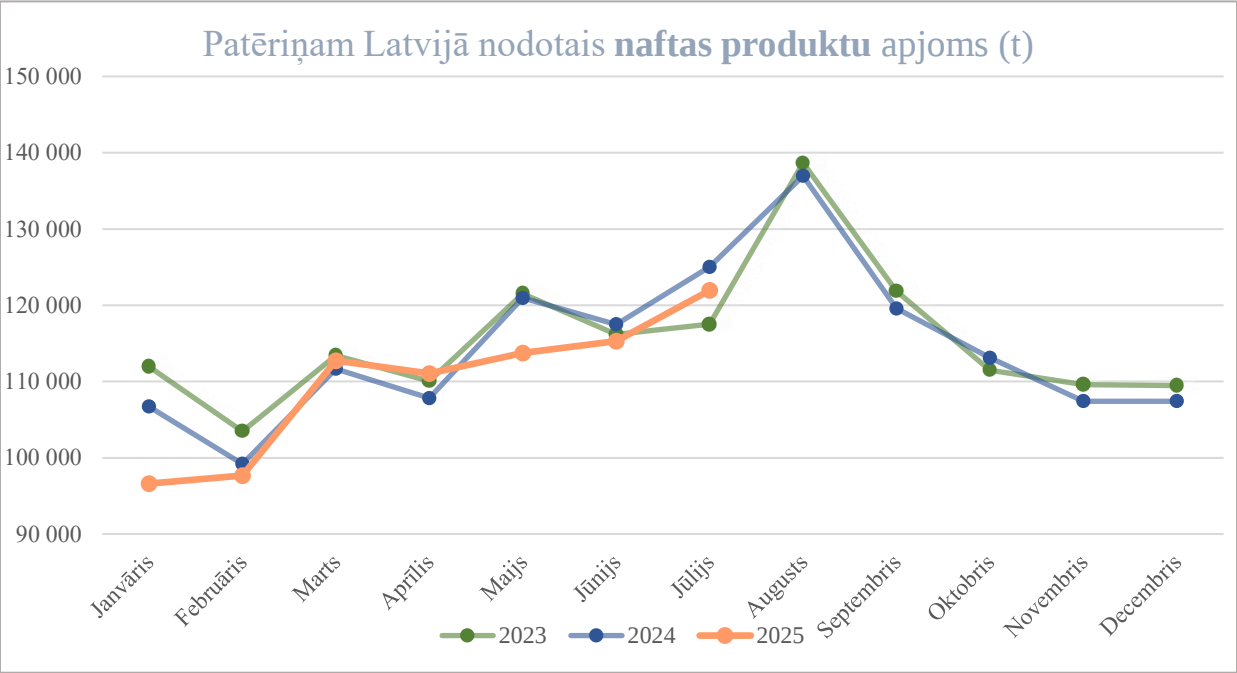
Valsts ieņēmumu
dienests

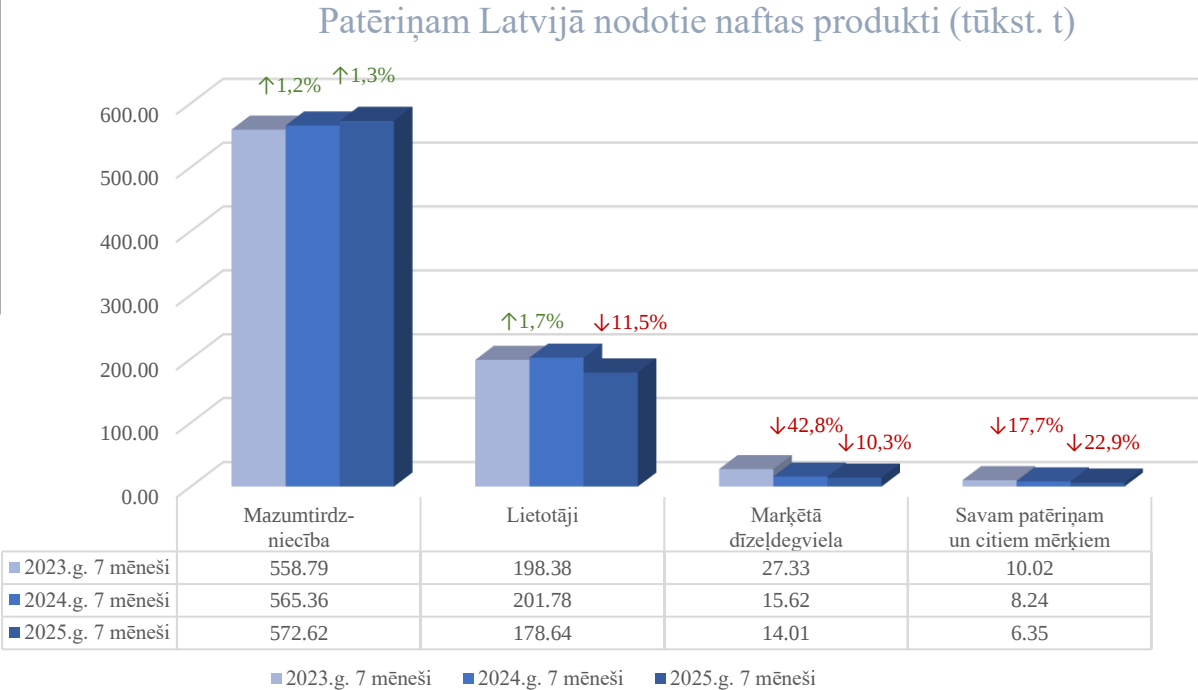
Akcīzes preču aprites tendences – naftas produkti

Valsts ieņēmumu
dienests

Kopējais **naftas produktu** patēriņš 2025. gada 7 mēnešos samazinājās par 2,5% pret 2024.gada attiecīgo periodu, kad samazinājums pret 2023. gada 7 mēnešu periodu sastādīja 0,7%.

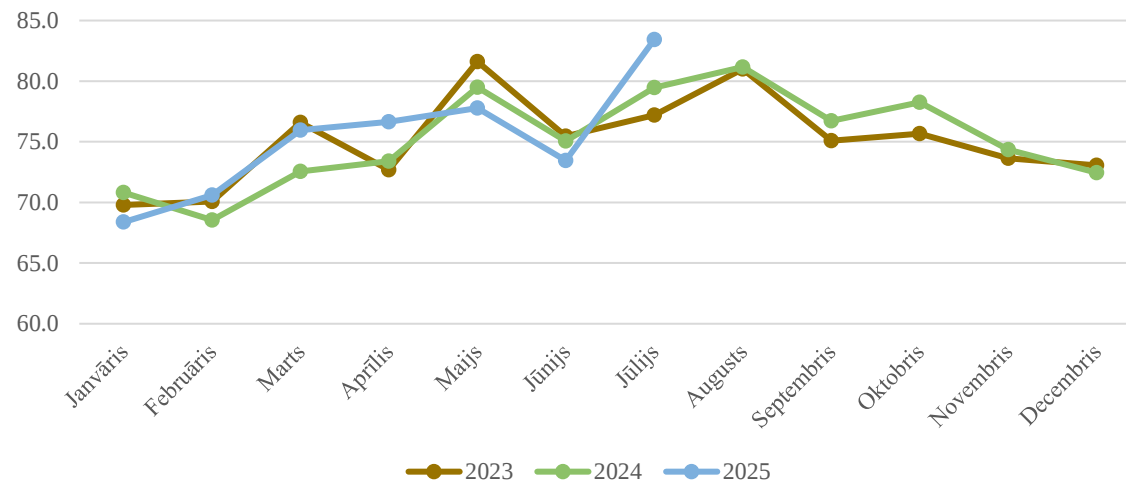

Akcīzes preču aprites tendences – naftas produkti

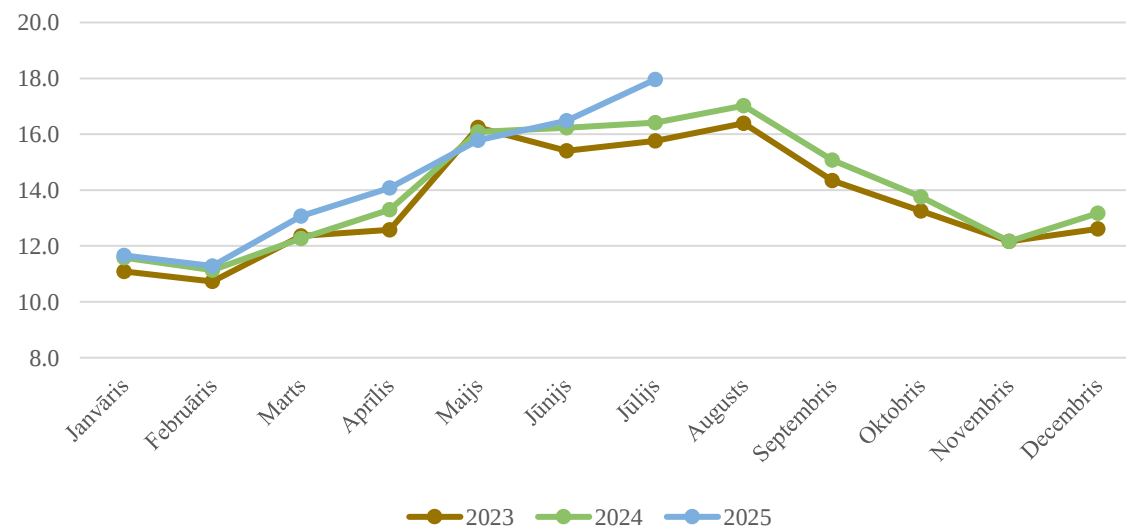

Valsts ieņēmumu
dienests

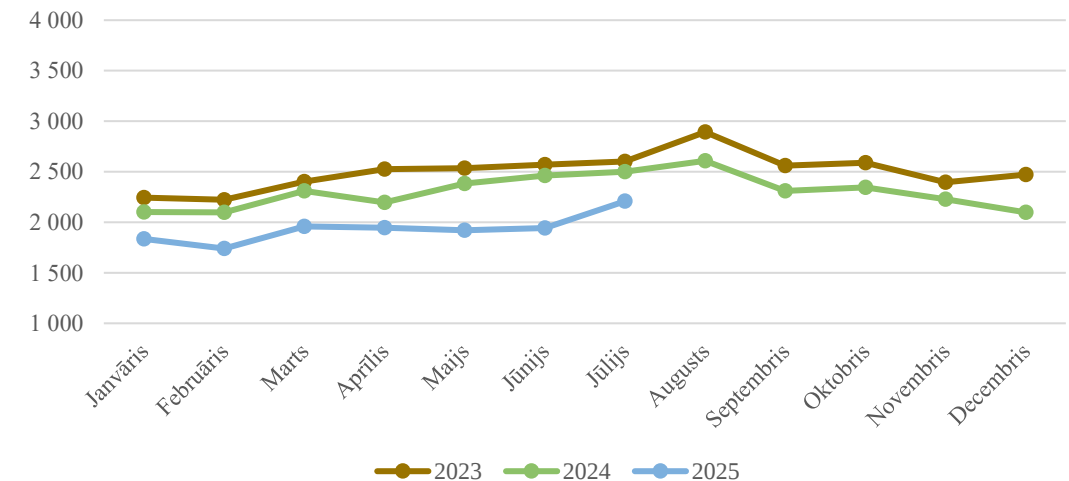
Dīzeļdegvielas patēriņš Latvijā (tūkst. tonnas)

Benzīna patēriņš Latvijā (tūkst. tonnas)

Autogāzes patēriņš Latvijā (t)

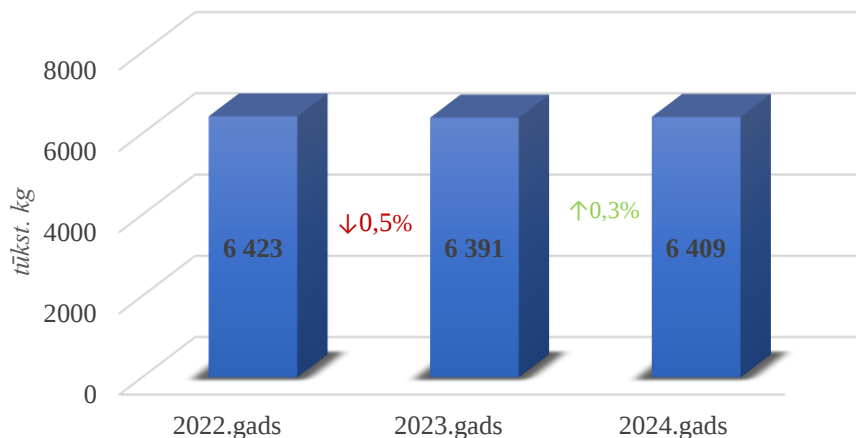

Akcīzes preču aprites tendences – kafija un bezalkoholiskie dzērieni

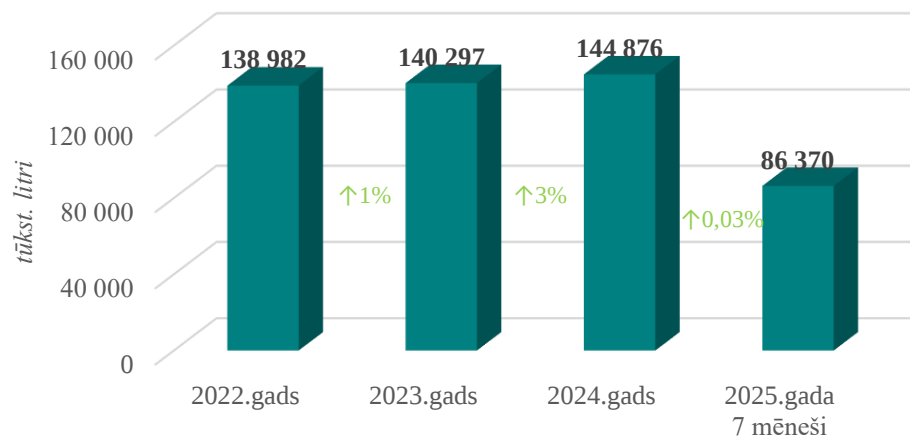

Valsts ieņēmumu
dienests

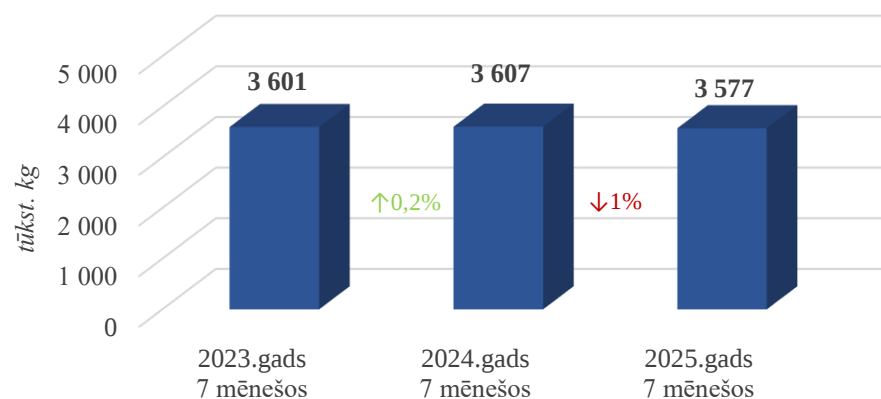
Patēriņam Latvijā nodotā **kafija**

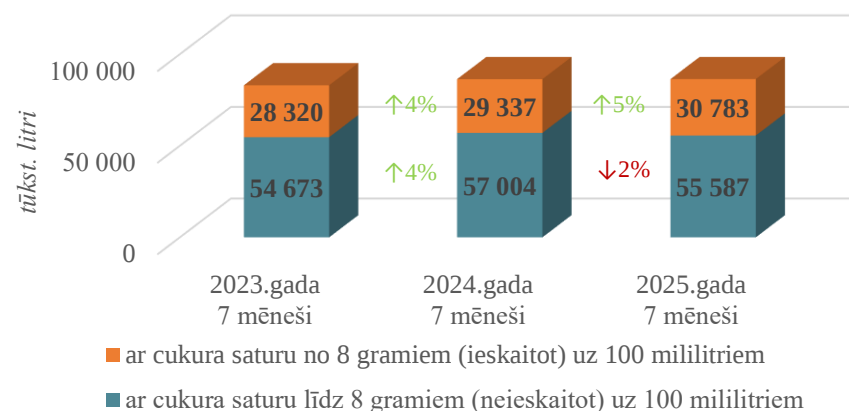
Patēriņam Latvijā nodotie **bezalkoholiskie dzērieni**

Patēriņam Latvijā nodotā kafija

Patēriņam Latvijā nodotie **bezalkoholiskie dzērieni** sadalījumā
pēc dzēriena saturā esošā cukura daudzuma

Valsts ieņēmumu
dienests

Normatīvo aktu izmaiņas

Valsts ieņēmumu
dienests

Alkoholisko dzērienu aprites likums

Valsts ieņēmumu
dienests

Grozījumi **Alkoholisko dzērienu aprites likumā**

Ir noteikts aizliegumu tirdzniecības (tai skaitā ar distances līgumu) un pakalpojumu sniegšanas vietās piedāvāt alkoholiskos dzērienus **par velti, kā dāvanu vai kā kompensāciju** par citas preces iegādi vai pakalpojuma saņemšanu.

Valsts ieņēmumu
dienests

Grozījumi **Alkoholisko dzērienu aprites likumā**

Alkoholisko dzērienu **degustācija** atļauta alkoholisko dzērienu tirdzniecības vietās (izņemot azartspēļu organizēšanas vietas) un alkoholisko dzērienu ražošanas vietās vai ražotāja telpās

Azartspēļu organizēšanas vietās ir **aizliegta alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecība to patērēšanai uz vietas** pie spēļu automātiem, kāršu, kauliņu un ruletes spēļu galdiem vai citām azartspēļu iekārtām un **alkoholisko dzērienu patērēšana** pie spēļu automātiem, kāršu, kauliņu un ruletes spēļu galdiem vai citām azartspēļu iekārtām. *(spēkā no 01.08.2025.)*

Valsts ieņēmumu
dienests

Grozījumi **Alkoholisko dzērienu aprites likumā**

Samazināts atļautais alkoholisko dzērienu (tai skaitā, alus) tirdzniecības laiks vietās, kur tie tiek pārdoti promnešanai (piemēram, veikalos) (*spēkā no 01.08.2025.*)

Jaunie tirdzniecības laiki:

Pirmdiena–sestdiena: no plkst. 10.00 līdz 20.00

Svētdiena: no plkst. 10.00 līdz 18.00

Ierobežojumi attiecas uz:

- vietām, kur alkoholiskie dzērieni tiek pārdoti tikai promnešanai (piemēram, veikali),
- vietām, kur tie tiek pārdoti gan promnešanai, gan patēriņam uz vietas (piemēram, veikals-kafejnīca).

Valsts ieņēmumu
dienests

Grozījumi **Alkoholisko dzērienu aprites likumā**

Tīmekļvietnē vai mobilajā lietotnē iegādātos alkoholiskos dzērienus atļauts piegādāt (izsniegt) pircējam **ne agrāk kā pēc sešām stundām** no pasūtīšanas brīža no jebkuras speciālajā atļaujā (licencē) alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecībai norādītās darbības vietas ar kurjera vai cita piegādātāja starpniecību vai bez tās. *(spēkā no 01.08.2025.)*

Tīmekļvietnē vai mobilajā lietotnē alkoholisko dzērienu **pasūtīšanu** atļauts veikt tikai atļautajā alkoholisko dzērienu realizācijas laikā:

- no pirmdienas līdz sestdienai - no pulksten 10.00 līdz pulksten 20.00;
- svētdienās - no pulksten 10.00 līdz pulksten 18.00.

Tīmekļvietnē vai mobilajā lietotnē iegādātos alkoholiskos dzērienus ir atļauts **piegādāt** (izsniegt) pircējam:

- no pirmdienas līdz sestdienai - no pulksten 10.00 līdz pulksten 20.00;
- svētdienās - no pulksten 10.00 līdz pulksten 18.00.

Valsts ieņēmumu
dienests

Grozījumi **Alkoholisko dzērienu aprites likumā**

Komersantiem, kas līdz 2025. gada 31. jūlijam saņēmuši speciālo atļauju (licenci) alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecībai vai alus mazumtirdzniecībai, kurā norādītais darbības vietas darba laiks pārsniedz noteikto ierobežojumu, **līdz 2025. gada 31. decembrim jāiesniedz iesniegums** Valsts ieņēmumu dienestam attiecīgās speciālās atļaujas (licences) **pārreģistrācijai**. Šādā gadījumā komersants ir atbrīvots no valsts nodevas par speciālās atļaujas (licences) pārreģistrāciju.

Valsts ieņēmumu
dienests

Ministru kabineta
2019. gada 12. februāra noteikumi Nr. 72
"Noteikumi par
akcīzes nodokļa nodrošinājumiem"

Valsts ieņēmumu
dienests

Grozījumi Ministru kabineta 2019.gada 12.februāra noteikumos Nr. 72 "Noteikumi par akcīzes nodokļa nodrošinājumiem"

- Sintētiskās izcelsmes metanola (metilspirta) pārvietošanai atliktās akcīzes nodokļa maksāšanas režīmā piemēro 100 procentu nodrošinājuma samazinājumu
- Ja trīs mēnešu laikā pēc vienreizējā nodrošinājuma apliecības spēka zaudēšanas īslaicīgi reģistrēts saņēmējs ir izpildījis ar nodrošinājumu uzņemtās saistības, bet nav iesniedzis iesniegumu vienreizēja nodrošinājuma dzēšanai, Valsts ieņēmumu dienests dzēš vienreizējo nodrošinājumu īslaicīgi reģistrēta saņēmēja darbībai
- Nodrošinātājs var samazināt nodrošinājumu vai nodrošinājuma derīguma termiņu, anulēt to vai pārņemt cita nodrošinājuma saistības pēc tam, kad par to ir informējis Valsts ieņēmumu dienestu

Valsts ieņēmumu
dienests

Likums "Par akcīzes nodokli"

Grozījumi likumā "Par akcīzes nodokli"

- ieviests jēdziens "patstāvīgais vidējais pārējo alkoholisko dzērienu ražotājs" un regulējums samazinātas akcīzes nodokļa likmes piemērošanai
- noteikti gadījumi, kad speciāla atļauja (licence) nav nepieciešama darbībām ar akcīzes precēm
- precizētas normas attiecībā uz akcīzes preču pilnīgu iznīcināšanu vai neatgriezenisku zudumu (pilnīgu vai daļēju)
- noteikts regulējums akcīzes nodokļa atbrīvojuma piemērošanai tabakas izstrādājumiem, kurus apstiprināts noliktavas turētājs izmanto tabakas izstrādājumu kvalitātes noteikšanai vai citu tabakas izstrādājumu, kas nav akcīzes preces Latvijā, ražošanai
- noteikts, ka akcīzes nodokļa nodrošinājumu nesniedz par naftas produktu pārvietošanu pa nostiprinātiem cauruļvadiem
- precizēta likuma norma, nosakot subjektu, kas var piemērot akcīzes nodokļa atbrīvojumu alkoholiskajiem dzērieniem, kurus izmanto kvalitātes noteikšanai –

No akcīzes nodokļa ir atbrīvoti alkoholiskie dzērieni, kurus apstiprināts noliktavas turētājs izmanto alkoholisko dzērienu kvalitātes noteikšanai.

- izmaiņas attiecībā uz akcīzes nodokļa markām

Grozījumi likumā "Par akcīzes nodokli"

Valsts ieņēmumu
dienests

No 2025. gada 1. oktobra **samazināto akcīzes nodokļa likmi** var piemērot arī alkoholisko dzērienu **ražotāji, ja** to saražotais **pārējo alkoholisko dzērienu** apjoms iepriekšējā kalendāra gadā, t. i., 2024. gadā, **nepārsniedza 1000 litrus absolūtā spirta**. (Likuma "Par akcīzes nodokli" 12. panta sestā daļa (*nākotnes redakcija no 2025. gada 1. oktobra*))

- Lai piemērotu samazināto akcīzes nodokļa likmi, **jāsaņem** patstāvīgā sīkražotāja sertifikāts

Grozījumi **likumā "Par akcīzes nodokli"**

Noteikti gadījumi, kad nav nepieciešama speciālā atļauja (licence) darbībām ar akcīzes precēm (*likuma "Par akcīzes nodokli" 2. panta vienpadsmitā daļa, spēkā no 02.06.2025.*):

- 1) ja veic darbību ar akcīzes precēm, kuras atrodas ārpus Latvijas Republikas teritorijas un nav paredzēts tās importēt, ievest vai saņemt Latvijas Republikā;
- 2) ja pārvieto akcīzes preces cauri Latvijas Republikas teritorijai;
- 3) ja naftas produkti tiek glabāti kā drošības rezerves un tos no citai personai piederošas akcīzes preču noliktavas realizē Centrālā krājumu uzturēšanas struktūra;
- 4) ja nelicencēta persona akcīzes preces izved no citai personai piederošas akcīzes preču noliktavas uz dalībvalsti, eksportē, realizē nelicencētai personai noliktavas robežās vai citā akcīzes preču noliktavā, vai realizē noliktavas turētājam.
- 5) ja akcīzes preces ieved Savienības muitas teritorijā pagaidu glabāšanā, brīvās zonās vai brīvās noliktavās vai kurām piemēro Padomes regulas Nr. 952/2013 210.pantā minētās īpašas procedūras, vai kurām ir ārpussavienības preču statuss saskaņā ar Padomes regulas Nr. 952/2013 5. panta 24. punktā noteikto definīciju.

Grozījumi likumā "Par akcīzes nodokli"

Valsts ieņēmumu
dienests

No akcīzes nodokļa atbrīvo tabakas izstrādājumus, kurus apstiprināts noliktavas turētājs izmanto tabakas izstrādājumu kvalitātes noteikšanai vai citu tabakas izstrādājumu ražošanai, kas nav akcīzes preces Latvijas Republikā. (spēkā no 01.10.2025.)

Prasības un kārtību, kādā tabakas izstrādājumus, kurus izmanto citu tabakas izstrādājumu ražošanai, atbrīvo no akcīzes nodokļa, noteiks Ministru kabineta 2021. gada 30. novembra noteikumi Nr. **774** *«Kārtība, kādā no akcīzes nodokļa atbrīvo atsevišķus tabakas izstrādājumus, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamo šķidrumu, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļas un tabakas aizstājējproduktus»*.

Grozījumi likumā "Par akcīzes nodokli"

Valsts ieņēmumu
dienests

Izmaiņas attiecībā uz akcīzes nodokļa markām:

- 1) akcīzes nodoklis nav jāmaksā par akcīzes nodokļa markām, kas zudušas nepārvaramas varas dēļ;
- 2) noteikts akcīzes nodokļa samaksas termiņš par akcīzes nodokļa markām, ja licence apstiprināta noliktavas turētāja darbībai vai nodrošinājuma apliecība ir zaudējusi spēku vai anulēta, un uzskaitē ir neizmantotas (nepiestiprinātas) akcīzes nodokļa markas, par kurām nav samaksāts akcīzes nodoklis un tās nav atdotas VID
- 3) noteikts termiņš akcīzes nodokļa samaksai par zudušajām markām
- 4) precizēta norma, ka nodokļu maksātājs par atdotajām akcīzes nodokļa markām var saņemt samaksāto akcīzes nodokli triju gadu laikā pēc to saņemšanas, regulējumu attiecinot arī uz akcīzes nodokļa atmaksu par nederīgajām akcīzes nodokļa markām

Grozījumi likumā "Par akcīzes nodokli"

Valsts ieņēmumu
dienests

Izslēgta norma, kas noteica akcīzes nodokļa atbrīvojuma piemērošanu neapstrādātām tabakas lapām, kas nav kaltētas (jēltabaka) un ir paredzētas turpmākai izmantošanai augsnes uzlabošanas līdzekļu, augu aizsardzības līdzekļu un tamlīdzīgu dārzkopības līdzekļu ražošanā.

Valsts ieņēmumu
dienests

Ministru kabineta 2022. gada
6. septembra noteikumi Nr. 564
"Alkoholisko dzērienu patstāvīgo
sīkražotāju darbības noteikumi"

Grozījumi **Ministru kabineta 2022. gada 6. septembra noteikumos Nr. 564 "Alkoholisko dzērienu patstāvīgo sīkražotāju darbības noteikumi"**

Valsts ieņēmumu
dienests

- Noteikumi attiecas arī uz patstāvīgo vidējo pārējo alkoholisko dzērienu ražotāju (*spēkā no 01.10.2025.*)
- Paredzētas VID tiesības izsniegt patstāvīgā sīkražotāja sertifikātu bez iesnieguma saņemšanas (*spēkā no 01.10.2025.*)

Valsts ieņēmumu
dienests

Plānotās izmaiņas

Tabakas izstrādājumu un augu smēķēšanas produktu ražošanas iekārtu reģistrs

Sagatavoti grozījumi **Tabakas izstrādājumu, tabakas aizstājējproduktu, augu smēķēšanas produktu, elektronisko smēķēšanas ierīču un to šķidrumu aprites likumā**, nosakot:

- 1) aizliegumu Latvijā saņemt, uzglabāt, izmantot un pārvietot iekārtas, par kurām nav paziņots vai kuras nav reģistrētas tabakas izstrādājumu un augu smēķēšanas produktu ražošanas iekārtu reģistrā,
- 2) paredzēt atbildību par aizlieguma neievērošanu,
- 3) paredzēt pilnvarojumu Ministru kabinetam noteikt prasības iekārtu reģistram, nosacījumus un kārtību, kādā iekārtu reģistrā reģistrē iekārtas un paziņo par iekārtu pārvietošanu, kā arī noteikt iestādi, kas izveido un uztur reģistru.

Valsts ieņēmumu
dienests

Jautājumi

Latvijas Degvielas tirgotāju asociācija

Valsts ieņēmumu
dienests

1. VID sākotnējais viedoklis par prasības - pārdot brīvā apgrozījumā no noliktavas drīkst tikai noliktavas turētājs - liberalizēšanu, kad tiktu ieviesti e-rēķini. T.i. preces varētu tirgot arī citi komersanti no cita komersanta reģistrētas akcīzes preču noliktavas (komersantam x nav obligāti jāreģistrē akcīzes noliktava, lai varētu no komersanta y noliktavas tirgot preces). Vai būtu iespēja paredzēt, ja brīvprātīgi ievieš e-rēķinu un ziņo VIDā, tad šī prasība obligāti reģistrēties kā noliktavai ir atceļama?
2. Vai būtu iespēja dzirdēt arī no kolēģiem no muitas (un varbūt arī policijas?) par situāciju nelegālajā degvielas tirgū, ņemot vērā no šā gada ieviestos ierobežojumus transportlīdzekļu bākās ievestās degvielas apjomam no Krievijas, Baltkrievijas?
3. Kā virzās un kad būs grozījumi šajos noteikumos? Projekta ID 24-TA-2285 Tiesību akta nosaukums Grozījumi Ministru kabineta 2014. gada 11. februāra noteikumos Nr. 96 "Nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu lietošanas kārtība", jo šobrīd A reitinga uzņēmumiem nav atvieglojumu pie kasu sistēmu resertifikācijas (kā tas bija padziļinātās sadarbības programmas dalībniekiem).
4. Vai ar KEMu pārrunājāt iespēju papildināt VIDam sniedzamo informāciju un ieviest papildus jaunus degvielas ar bio piejaukumiem kodus, lai kontrolējošā iestāde izmantotu tālāk kontrolei un testu plānošanai? Kāds ir VID redzējums par šo?

Valsts ieņēmumu
dienests

@vidgovlv

@vid_gov

@vid_gov

/valsts-ienemumu-dienests

/vidkomunikacija

EDS "Sarakste ar VID"

+371 67120000

VALSTS IENĒMUMU DIENESTS

